

SUMARI

COMENTARI DE CONFERÈNCIA

La salut al segle XXI.

Què vol dir atenció mèdica, 32 anys després de la definició de Perpinyà?

Per Imma Mañà i Delgado

COL·LABORACIÓ

L'ozó o un compost esquizofrènic Primera part. Dr. Jekyll

Per Èric Jover i Comas

COL·LABORACIÓ

L'Euram i la globalització econòmica

Per Erica Armengol i Soldevila
Cerni Pol i Rossa

ACTIVITATS A L'UCE

La Universitat Catalana d'Estiu, talla XL, del 2008

CONVENI

Societat Andorrana de Ciències i l'Institut d'Estudis Andorrans

PUBLICACIONS DE LA SAC

Presentació del llibre 20a Diada Andorrana a l'UCE: "Andorra i el seu capital social"

AGENDA DE LA SAC

el SAC

BUTLLETÍ CULTURAL NÚM. 138 JULIOL-AGOST 2008

EDITORIAL

Antoni Pol i Solé,
representant de la SAC a l'UCE

Quins són els aspectes amb els quals els andorrans, o els ciutadans d'Andorra, en la seva majoria s'identifiquen o es poden identificar?

Quins ideals o projectes han compartit al llarg del temps, o compartim avui, o podem compartir en el futur que ens facin sentir amb unes propietats diferents dels altres ciutadans d'altres territoris?

Es tracta d'un sentit de pertinença a un territori, de la història comuna, d'una llengua oficial, de la voluntat de continuar sent independents, de tenir el nostre propi estat, d'un esperit de llibertat, d'uns valors cívics compartits, de la percepció d'una identitat, d'una visió o manera d'entendre el món particular, d'una reacció determinada al món, d'uns avantatges econòmics que cal aprofitar, d'un esperit muntanyenc que impregna qui viu a Andorra, d'un nacionalisme, d'una pàtria, d'un projecte de societat, de l'atzar històric, dels descendents d'unes poblacions tribals, de la projecció d'un ser col·lectiu, del resultat de no ser ni els uns ni els altres, o del fruit de la neutralitat, potser el resultat d'un país de refugi i asil, d'una terra promesa de noves oportunitats o d'un accent en el parlar, o d'una cultura o fet cultural que es va adaptant, el reducte d'unes essències, la voluntat des de la petitesa d'una renovació permanent per tal de no quedar separats del món que no para d'evolucionar o un desig de ser presents al món des del no-res ...?

La paraula *andorranitat* és el mot més escaient per definir aquest conjunt d'elements que conformen l'esperit, els costums i les maneres dels andorrans, tal com el defineix el *Diccionari Enciclopèdic d'Andorra* del 2006?

L'andorranitat

O bé hauríem d'utilitzar altres mots ja utilitzats en el passat, com ara *andorranisme*, *andorranista*, *andorranament*, o crear-ne de nous més convenients?

El que és clar és que aquest o aquests conceptes que identifiquen una societat determinada són canviants i evolucionen amb el temps i els moments històrics des dels quals s'analitzen.

Segurament que la identitat avui no es pot buscar en un passat, que és diferent per la majoria de ciutadans, per l'origen territorial i cultural i per una història distinta, i sí en canvi en la voluntat de compartir un futur en comú.

Ens cal, però, identificar? La veritat és que arriba un moment en què, sigui en l'àmbit individual o sigui col·lectivament, la qüestió de la identitat apareix. Però apareix sempre en funció d'una alteralitat (l'altre) que ens fa plantejar què som o si som quelcom bis a bis de l'altre o com l'altre.

La mateixa identificació en si ni és bona ni és dolenta. La seva utilització per a altres fins que la pròpia identificació ja és una altra cosa. Però arribat el moment en què es necessita, cal donar-hi resposta.

La identitat apareix sovint perquè són els altres qui t'identifiquen. Com diu Bosch-Veciana, "la romanitat (llatinitat) ha engendrat la grecitat". Però també pot aparèixer des de dins, per la necessitat de crear referents que donin cohesió a una societat que ha perdut bona part dels seus referents del passat, quan s'ha obert, com el cas de l'andorrana. I curiosament aquest *des de dins* es fa a través de la visió de ciutadans que s'han format a l'exterior de la comunitat, per ser emigrants; són els emigrants els que tenen més necessitat de reconèixer-se en una identitat (quina sigui).

A Andorra els emigrants de final del segle XIX i principi del XX constituïren veus clares sobre això. O també apareix quan cal identificar-se en un món envoltat que es globalitza. Això passa en l'Andorra del segle XVIII i d'aquí el *Manual digest*.

Avui però vivim tots tres fenòmens. La Societat Andorrana de Ciències, cons-

cient de l'interès que té parlar del tema, tant des d'un punt de vista genèric i filosòfic com concret (la nacionalitat, la integració, etc), per la seva actualitat en un món cada cop més globalitzat, que, amb l'eliminació de les diferències, està fomentant un tipus de societat amb un denominador comú, que és de la confusió, com diu Muns i Andreu. I cal, com

diu aquest darrer, "reduir la por a la diferència, l'instint de sotmetre els altres i l'instint d'acumular béns".

Identitat, finalment, no és contrari d'universalitat, perquè no hi ha universal sense local. Us convidem a parlar-ne el 23 d'agost a la Universitat Catalana d'Estiu, a Prada de Conflent.

COMENTARI DE CONFERÈNCIA

Per Imma Mañà i Delgado

Representant de la SAC al 18è CMBLC
Biòloga i nutricionista

La salut al segle XXI. Què vol dir atenció mèdica, 32 anys després de la definició de Perpinyà?

En el proper Congrés de metges i biòlegs de llengua catalana, que tindrà lloc a la ciutat de Girona els dies 12, 13 i 14 del mes d'octubre d'enguany, ens tornarem a plantejar la definició de salut que fa trenta-dos anys va elaborar el CMBLC a Perpinyà. El Dr. Oriol Ramis va iniciar la sessió. Trenta-dos anys més tard, amb tots els canvis que s'han produït en tots els àmbits, el concepte de *salut*, que en aquell moment es va definir com "la manera de viure que és autònoma, solidària i joiosa" i que inclou el que entendríem per salut somàtica, psíquica, social i de l'entorn, ha quedat obsolet. Les innovacions biotecnològiques, l'augment del consum mèdic i sanitari per part de la població, el concepte *estat del benestar* –tan ampli i generós en el món del qual fem part– i les innovacions biològiques, tan importants aquests darrers trenta anys, ens porten a replantejar-nos què significa *salut* en els nostres dies.

En un altre apartat de l'acte, el Dr. Marc Antoni Broggi ens va parlar de la necessitat de reflexionar sobre la manera com

cal plantejar-se les preguntes següents: avui en dia la salut es pot equiparar a l'absència de malaltia? I, és bo que s'identifiqui la salut amb el benestar?

Per contestar-les, cal fer-se una altra pregunta: fins a quin punt una persona malalta pot estar sana? De fet, molta gent gaudeix de salut i té una malaltia, i persones que estan malaltes poden adquirir un cert grau de salut; i d'altra banda, actualment també es creen malalts i es converteixen en *malalties* certs malestars, com ara la miopia i l'envelliment.

En el fons, la salut i el progrés (social i individual) estan lligats a una idea de *salut*, i sovint la gent es crea expectatives de poder gaudir d'un estat de salut

El Dr. Joaquim Ramis, president del 18è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, MI Sra. Montserrat Gil, ministra de Salut, Benestar, Família i Habitatge, i Àngels Mach, presidenta de al SAC en la presentació del 18è Congrés a Andorra

perpètua. Si bé és cert que el concepte de *salut* està lligat a l'absència de malaltia i a la lluita contra el dolor, també és saludable saber acceptar les limitacions de la pròpia persona i les que ens imposa la vida, i no plantejar demandes i expectatives excessives als professionals de la salut.

Segons el Dr. Broggi, en l'actualitat els professionals de la salut tenen el deure d'ajudar el malalt a sortir del patiment, però també d'ajudar-lo a acceptar els límits a la seva qualitat de vida, i així ens planteja dos conceptes bàsics que hem de tenir en compte en una actualització de la definició de salut.

Un primer àmbit, que podríem anomenar *biològic* i que es refereix a la lluita contra el dolor, i un segon que fa referència al tracte personal amb el malalt. Les malalties es poden classificar però no els malalts, i el professional de la salut ha de poder copsar les necessitats de cada malalt i ajudar-lo a construir la seva vida. Com a cloenda, el Dr. Joaquim Ramis, president del Congrés, ens va animar a assistir-hi per tal de reflexionar tots junts sobre aquests i altres temes.

Us hi esperem.
Andorra, juliol 08

El Dr. Oriol Ramis, membre del comité científic del congrés, Imma Mañà, representant de la SAC al congrés, que va presentar els dos conferenciant, i Dr. Marc Antoni Broggi, cirurgià, professor a la UAB i fundador i expresident de la Societat Catalana de Bioètica

L'ozó o un compost esquizofrènic

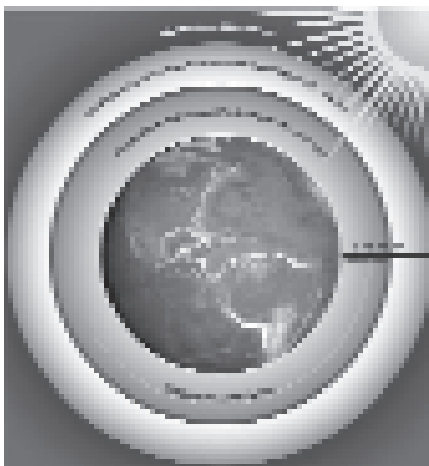
Primera part. Dr. Jekyll

Per Èric Jover i Comas

Doctor en química

En la societat occidental actual, qui més qui menys pateix d'algun trastorn psicològic o, per dir-ho d'una manera més planera, està una mica tocat del bolet. És evident, però, que aquestes, diguem-ne, faltes d'equilibri no són tan sols propietat dels humans; així, per exemple, qui no ha hagut de compartir veïnatge amb un gos sàdic que, sabent exactament el dia que necessites descansar per preparar aquella reunió tan important que decidirà el teu futur professional, decideix fer-te la guitza tota la nit i no et permet aclucar l'ull. De la mateixa manera, podríem estar-nos dies parlant dels gossos salsitxa mancats d'autoestima, pitbulls agressius i un llarg etcètera d'altres patologies. En aquest sentit, és curiós com també podem trobar problemes en alguns compostos químics. Un clar exemple n'és l'ozó, un compost una mica similar al famós *Doctor Jekyll* i *Mr. Hyde* ja que també presenta una marcada doble personalitat.

L'ozó (O₃) és un compost químic que presenta efectes molt diferenciats i que pot ser extremament positiu o negatiu en funció d'on es troba. El bo, com moltes altres coses, el vàrem començar a valorar quan va començar a faltar! És el que es coneix com *el forat de la capa d'ozó*, descobert el 1985 pel British Antarctic Survey. Al voltant de la Terra, a uns 25 km d'alçada, a l'estratosfera, existeix una capa d'ozó que filtra gran part dels rajos ultraviolats de la llum solar que arriben a la Terra i que poden incidir, entre d'altres, en la freqüència dels càncers de pell, cataractes i deficiències immunològiques i que poden tenir greus conseqüències en l'ecosistema. La concentració segueix un equilibri estacional a causa de reaccions fotoquímiques que el formen i algunes que el destrueixen. El gran problema ve quan els humans hem introduït en el medi ambient substàncies que han trencat aquest equilibri. Les substàncies en qüestió són majoritàriament els clofluorocarburs i altres substàncies també clorades o bromades que a l'estratosfera actuen com a catalitzadors de la destrucció de l'ozó. En

aquest sentit, s'ha de destacar que un sol radical de clor provinent d'una d'aquestes molècules pot arribar a destruir unes 100.000 molècules d'ozó. Aquests productes eren àmpliament presents en la nostra vida quotidiana i es trobaven, per exemple, en les neveres i en la majoria d'esprais. Després que apareguessin evidències científiques dels efectes d'aquestes substàncies, la comunitat internacional va desenvolupar el 1987 el Protocol de Montreal per mirar de limitar la presència d'aquestes substàncies. En l'actualitat, 192 països són signataris d'aquest protocol, entre els quals hem de destacar la curiosa absència d'Andorra. Així doncs, a juny de 2008 tan sols hi ha, segons la UNEP, quatre països al món que no han ratificat aquest protocol: Andorra, l'Iraq, San Marino i el Timor Oriental. Aquest protocol és un dels pocs que ens fan pensar que la col·laboració internacional pot ser un estri eficient. L'antic secretari de les Nacions Unides, Kofi Annan, així ho confirmà en afirmar que "potser l'acord internacional amb més èxit a data d'avui ha estat el Protocol de Montreal". En efecte, aquest protocol ha permès reduir la producció de les substàncies responsables de la destrucció de l'ozó estratosfèric un 95%. Una altra prova de la importància que la comunitat internacional ha donat a aquesta temàtica és el premi Nobel de química del 1995,

que va recaure en Paul Crutzen, Mario J. Molina i F. Sherwood Rowland pel seu treball en química atmosfèrica i, més particularment, els estudis de la formació i destrucció d'ozó.

En l'actualitat científics d'arreu continuen investigant la dinàmica i les conseqüències del forat de la capa d'ozó emprant les tecnologies més punteres; per exemple les mesures a través de satèl·lit, com ara el satèl·lit Aura de la NASA, llançat el 2004, i els satèl·lits de l'ESA Envisat, llançat el 2002 i el MetOp, llançat al 2006. El forat de la capa d'ozó, també influenciat per fenòmens meteorològics, va aconseguir un trist rècord el 2006, en cobrir a l'hemisferi sud 28 milions de quilòmetres quadrats i quan es va arribar a mínims de concentració d'ozó a la zona de l'Antàrtic. Segons l'Agència Espacial Europea aquests nivells no s'haurien de començar a recuperar fins al 2060. També s'està estudiant quines conseqüències tindrà sobre el canvi climàtic la recuperació de la capa d'ozó, ja que les temperatures a l'Antàrtic han baixat en els darrers anys a causa, en part, del forat. Així doncs, la seva recuperació podria tenir com a conseqüència l'empitjorament del canvi climàtic a l'hemisferi sud. Pel que fa a l'hemisferi nord, no s'ha arribat a formar cap forat de la capa d'ozó però sí que cada primavera s'observen disminucions considerables del gruix. Cal destacar que, mentre que la zona de l'Antàrtic es troba força deshabitada, a l'Àrtic un forat equivalent tindria unes conseqüències molt pitjors, per la seva densitat de població. Als que estiguin interessats a ampliar coneixements en la temàtica de l'ozó estratosfèric, recomano fortament la lectura de *Montreal Protocol, on substances that deplete the ozone layer. 20 years of success*, publicat el 2007 per commemorar el vintè aniversari d'aquest protocol pel Programa de Desenvolupament de les Nacions Unides (UNDP)

(<http://www.undp.org/chemicals/montrealprotocol.htm>).

i la globalització econòmica

Què és l'Euram? Quins són els reptes als quals haurà de fer front en un context de globalització econòmica?

Aquestes són les principals preguntes al voltant de les quals van girar les jornades de la 3a Universitat d'Estudis Econòmics de l'Euram, que van tenir lloc a València a mitjans juliol del 2007.

L'Euram, també conegut com a Euroregió de l'Arc Mediterrani, consisteix en un clúster¹ econòmic, social i cultural format pels territoris de la Catalunya Nord, Catalunya, València, les illes Balears, les Pitiüses i el nostre país, Andorra.

Amb l'entrada en vigor de l'euro, el 2001, a Europa es van configurar tot un seguit d'àrees econòmiques que operaven amb una sola moneda. D'aquesta manera, es presentaren moltes oportunitats per a tots aquells disposats a invertir-hi, i per tant, a donar-hi valor afegit. Associacions d'empreses, grans i petites empreses, cambres de comerç i associacions diverses van adaptar les seves estratègies al nou context econòmic.

Fruit d'aquest entorn, al llarg dels tres dies de xerrades diversos ponents van explicar la manera com els països s'estaven adaptant a la nova situació per tal d'assolir l'articulació econòmica, administrativa i política d'aquesta euroregió.

El països que formen part de l'Euram presenten diversos elements en comú, que els empenyen a col·laborar: l'intercanvi comercial, la tradició comuna i una alta interdependència estructural.

L'Euram constitueix un gran mercat, però com es va comentar al llarg d'aquestes jornades, una obertura de mercats no és possible sense unes infraestructures adients que permetin una millor circulació de béns i de persones. És aquí on entren en joc els aeroports i els ports.

Els aeroports aporten riquesa allà on s'instal·len, ja sigui per la creació de llocs de treball o per l'atracció de turisme i d'empreses al seu voltant, que obtenen així un accés més fàcil a un mitjà de distribució de les seves mercaderies, com ho són els avions, o per altra banda, optimitzant els temps dels trajectes dels seus empleats. És per aquest motiu que durant les xerra-

Erica i Cerni

des es va discutir sobre la importància de la gestió de dites infraestructures:

"S'ha d'esperar i desitjar una fi del centralisme de la gestió dels aeroports", explicaven Ramon Tremosa, professor de la UB i conferenciant destacat de la jornada, i Germà Bel, catedràtic de teoria econòmica a la UB i expert en infraestructures, que va exposar els mèrits de l'aeroport del Prat de Llobregat a escala internacional però reconeixent les deficiències intercontinentals de la mateixa plaça aèria.

Tremosa defensava l'adjudicació de la terminal sud del Prat a una aliança forta de companyies, i no la dissolució de l'important projecte de *hub*² en diferents empreses, que deixa així una aparent igualtat d'oportunitats. No és una qüestió de tenir més *slots*³, sinó de gestionar tota la terminal en si. Resultava, doncs, inevitable tractar la política de gestió centralitzada que es porta a terme actualment, i la posició (o més aviat controvèrsia) de les respectives institucions competents en l'àmbit territorial local.

I és que, tal com Tremosa exposava, la situació a l'Estat espanyol era i continua sent característica, no per sumar tots els beneficis dels diferents aeroports, sinó per guanyar els uns a costa dels altres (basant-se en el principi que *el benefici es pren als veïns o te'l prenen ells a tu*). En contra d'aquesta pràctica, es van veure casos de formació de *hubs* al costat d'altres gràcies a una gestió independent i des del mateix territori (com és el cas de Boston, que és a tocar de Nova York).

L'altre tipus d'infraestructures que es van tractar van ser els ports. El Sr. Alexandre Monferrer, degà de la facultat de Nàutica de la UPC, va exposar la necessitat que tenen els països que conformen l'arc mediterrani de disposar d'uns ports suficientment grans i preparats per poder acollir-hi

tant transatlàntics turístics com vaixells de mercaderies. Monferrer va fer èmfasi en la necessitat d'explotar aquest tipus d'infraestructures, ja que no solament permeten obrir-se a nous continents, sinó que són un nexa d'unió molt important per als països que conformen l'Euram.

Ramon Tremosa també aquí va destacar que l'autonomia portuària que va aconseguir Barcelona amb el *pacte del Majestíc*, l'any 1996, ha permès a l'autoritat realitzar un ambiciós projecte del port que l'any 2010 ja serà operatiu. El Sr. Tremosa va destacar la importància que té que els ports de la regió de l'Euram figurin als mapes de creuers i a més a més, va recalcar la necessitat i l'oportunitat que representa per a un port com el de Barcelona poder passar a ser la principal porta d'entrada del comerç asiàtic.

Finalment, altres ponents exposaren particularitats de les respectives regions que facilitaven o –en un futur pròxim– facilitarien l'evolució econòmica per a tot l'Euram. Destaquem la ponència del Sr. Sidi Mohammed Sahel, membre de la Universitat d'Abou Bakr Belkaid-Tlemcen (Alger), que amb la intenció d'arribar a un marc que prevegi una Europa més unida, globalitzada i competitiva, apostava per una obertura de mercat al Marroc, en ple contacte amb l'Euram, com si es tractés d'un integrat més de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani.

Per últim, volem agrair a la SAC i a l'Institut d'Economia i Empresa Ignasi Vilallonga la possibilitat de gaudir d'aquestes jornades, les quals van ser interessants i enriquidores, però no només pel fet de presenciar les conferències en si, sinó per l'oportunitat de conèixer els mateixos ponents i les persones interessades per la causa, amb les quals s'hi acostuma a tenir discussions (durant aquells sobretauls tant encesos...) tant o més riques que en les mateixes ponències.

1 Clúster: és una concentració d'empreses relacionades entre si en una zona geogràfica relativament definida, de manera que conformen per si mateix un pol productiu especialitzat amb avantatges competitiu.

2 Hub: Aeroport amb vols directes a d'altres continents.

3 Slot: Unitat de temps i d'espai en què un avió s'enlaira o aterra en un aeroport.

La Universitat Catalana d'Estiu, talla XL, del 2008

Enguany farà quaranta anys que un grup de joves de la Catalunya del Nord, a iniciativa del Grup Rossellonès d'Estudis Catalans (GREC) i del Grup Cultural de la Joventut Catalana (GCJC) va trobar-se a Prada de Conflent, després dels fets reivindicatius de París del mes de maig, per iniciar la Universitat Catalana d'Estiu, com a plataforma de reflexió i debat intel·lectual i polític.

L'edició de la XL UCE d'enguany tindrà lloc del 15 al 24 d'agost a la seu habitual del liceu Renouvier de Prada de Conflent, on va començar l'UCE, ja que el batlle d'aleshores, Lluís Monestier, hi era favorable i va posar a disposició de l'organització la sala d'actes de l'ajuntament i el col·legi, i perquè a més la vila havia acollit Pau Casals i Pompeu Fabra en el seu exili.

El dissabte 16 Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya; Cristià Bourquin, president del Consell General dels Pirineus Orientals; Marià Torres, conseller de cultura del Consell Insular d'Eivissa i Joandomènec Ros, president de l'UCE, iniciaran l'edició amb l'acte inaugural del migdia. L'acte de cloenda, diumenge 24, homenatjarà el batlle de Prada, Joan-Francesc Denis.

L'activitat diària a l'UCE comença de 9 del matí a 12 del migdia amb els cursos i els seminaris. A les 12 del migdia i a les 5 de la tarda es realitzen actes públics de reconeixement (homenatges i conferències). Enguany en aquest apartat es tractarà, en diverses sessions, de quina era la situació fa quaranta anys i les perspectives de futur en els diversos territoris de parla catalana: l'Alguer i la Catalunya Nord, Mallorca i Menorca, el País Valencià, la Franja de Ponent, Eivissa i Formentera... Divendres 22, a les 17 h, en l'acte *40 anys als Països Catalans: els principats d'Andorra i Catalunya* hi haurà la participació de Marc Forné, excap de Govern d'Andorra, que parlarà de la situació fa quaranta anys, i Eric Jover, que ho farà del futur, amb la presidenta de la

SAC, Àngels Mach, com a moderadora. Després del dinar es pot assistir als tallers, de 3 a 5, i de 5 a 7 de la tarda; a les sessions de l'Àrea pluridisciplinària i als debats i taules rodones. Cada vespre i per a tots els matriculats hi ha concerts, a les 9 a la plaça de la vila de Prada, a les esglésies del Conflent i a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà. A partir de les 11 de la nit, cada dia hi ha una programació de cinema en català a la sala Lido de Prada. Hi haurà cursos de temes d'interès i actuals en les diverses àrees de ciències de la natura, salut, tecnologia, ciències socials, humanitats i formació cultural que es concreten en els títols següents:

- *L'Antàrtida, un continent amenaçat*, a l'àrea de ciències de la natura, coordinat per Martí Boada (UAB).

- *El descobriment de l'univers; origen i evolució de la nanotecnologia*, a l'àrea de tecnologia, coordinat per Núria Ferrer (UPC).

- *Ciències de la salut: Una pell per tota la vida*, coordinat per Jordi Craven-Bartle (Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, UAB), i Salut sexual i reproductiva, coordinat per Dolors Costa (Gencat) i Jordi Casabona (Hospital Trias i Pujol, Badalona).

- *Perspectives de futur per a l'arquitectura i el paisatge rural del nostre país*, coordinat per Oriol París (UPC).

- *Les empreses de l'Euram*, coordinat per Oriol Amat (U. Pompeu Fabra), en economia.

- *La vida de les nacions europees i el buit d'Europa*, coordinat per Jordi Sales (UB) en filosofia.

- *Religió i bé públic. Contribucions africanes*, coordinat per Ferran Iniesta (UB) en l'àrea d'antropologia.

- *Pensar el catalanisme al segle XXI*, coordinat per Jordi Casassas (UB); Estat i organització militar a Catalunya (segles XIV-XIX), coordinat per Àngel Casals (UB) en l'àrea d'història.

- *Política: Islam i islamisme, dos mons*, per Àngel Colom; *Els darrers 40 anys d'independentisme català*, per Josep

Guia (UV); La corrupció urbanística a les Illes, per Josep Costa.

- *Llengua: Llengua, ciència i societat*, coordinat per Joan Borja (UA); Problemes per a la fixació d'una pronúncia estàndard del català, per Nicolau Dols (UIB); Com et diuen? Fonaments d'antroponímia catalana, per Gabriel Bibiloni (UIB).

- *Literatura: El rei Jaume I: història, literatura i llegenda*, per Joan Borja (UA); Taller de traducció, per Josep Miquel Sobrer (U. Indiana); 'La Plaça del Diamant', de Mercè Rodoreda, per Joan Alegret (UIB), Alacant és important, per Lluís Alpera (UA).

- *Música: Música i patrimoni musical als Països Catalans*, coordinat per Jaume Carbonell (UB).

- *Art: L'abat Oliba i la seva època*, coordinat per Marta Bertran (UAB); Històries de la història de l'art: la iconografia de l'art català del romànic al barroc.

- *Audiovisual: Àrea de cinema i audiovisuals*, coordinat per Encarnació Soler.

- *Seminaris: Els secrets de la química divertida*, per Adela Maurí (UV).

- *Formació cultural de coneixement de la història i la llengua catalanes*.

Dins les Jornades Científiques i Professionals durant tot el dia 21 es tractarà el tema: *La gestió dels recursos hídrics als Països Catalans*, coordinat per Joandomènec Ros i Arnau Urgell, en el que al matí Sílvia Calvó, directora de Medi Ambient, presentarà la ponència: "Andorra, aigua sense límits?".

Cada tarda, de 3 a 5, es realitzen tallers de temes tan variats com ràdio, televisió, cuina, ornitologia, microfauna marina, botànica, a l'entorn d'Occitània, cançons populars, dansa, sardanes, muntanyisme, petanca, glosat menorquí, esports, nines de porcellana, fotografia de la natura, dibuix i aquarel·la del natural, llengua japonesa i joieria de reciclatge. El taller de gravat que amb tant d'èxit de participació ha tingut lloc els darrers anys enguany es dedicarà al *Gravat calcogràfic: l'aiguafort*, que serà

impartit per Gemma Rufach, cada dia del 16 al 23.

Als vespres hi ha cinema en català (*Costa Brava 100 anys, El coronel Macià, Barcelona un mapa, Air for India*, entre d'altres), concerts de música clàssica i actual en català, i altres espectacles (Orquestra Simfònica de Joves Intèrprets dels Països Catalans, Túrnez & Sesé, Crescendo, Trio Algerès, Lax'n Busto, Orquestra Jove Salvador Giner, Lídia Pujol, Cobla Casanoves, La Carrau, Feliu Ventura, Joan Moll, Els Pets, Antoni Rossell i Frédérique Trunk, S'Albaida, Miquel Amatller, La Vella Dixieland i Els Mariners del Canigó).

La matrícula per als cursos i activitats i l'estada completa a la UCE costa 440 euros (del sopar del dia 15 a l'esmorzar del dia 24), amb allotjament a la residència d'estudiants del liceu Renouvier. Cada any la SAC, amb el suport del ministeri del Portaveu, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats atorga uns ajuts del 90% de la matrícula als estudiants d'Andorra que estiguin interessats a participar-hi, a més de reservar dues places a estudiants del lectorat de català de Praga.

Per als joves de 14 a 17 anys hi ha una universitat per a joves, amb activitats dirigides per monitors especialitzats els mateixos dies.

La 21a Diada Andorrana, que organitza la SAC amb el patrocini del ministeri del Portaveu, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats, i que posteriorment es publica amb l'ajut d'Andbanc, versarà sobre *L'andorrانيت*, en el marc de les jornades especialitzades de l'UCE, i serà durant tot el dissabte 23 d'agost, en què es presentaran les ponències seguides de debat. L'assistència a aquest acte concret és gratuïta i oberta a tothom. Aquesta activitat està acreditada per la Universitat d'Andorra i els estudiants que hi participin poden demanar a la SAC la certificació corresponent.

Podeu veure'n el programa complet a www.uce.cat i també a www.sac.ad

Societat Andorrana de Ciències i l'Institut d'Estudis Andorrans

Mi Sr. Juli Minoves i Àngels Mach signant el conveni a la biblioteca de la seu de l'IEA

CONTRACTE DE DINOSIT ENTRE LA SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES I L'INSTITUT D'ESTUDIS ANDORRANS

Entre els signataris hi ha:

REPRESENTANTS

Per la Societat Andorrana de Ciències: Miquel Amatller, president de la SAC, i Àngels Mach, presidenta de la SAC.

Per l'Institut d'Estudis Andorrans: Juli Minoves, director de l'IEA, i Àngels Mach, presidenta de la SAC.

El present contracte té vigència a partir de la data de signatura i fins a la data de finalització de les jornades especialitzades de l'UCE.

MANIFESTACIÓ

Les parts manifesten el seu acord en signar el present contracte i en acceptar les condicions de treball establertes en el mateix.

Les parts manifesten el seu acord en signar el present contracte i en acceptar les condicions de treball establertes en el mateix.

CONDICIONS

La Societat Andorrana de Ciències i l'Institut d'Estudis Andorrans accepten el present contracte i en accepten les condicions de treball establertes en el mateix.

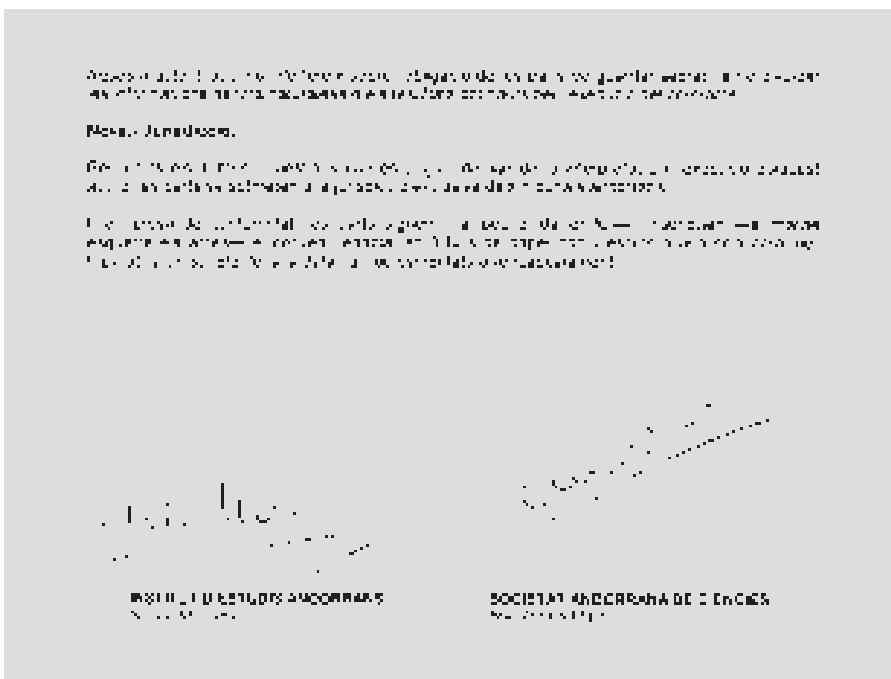
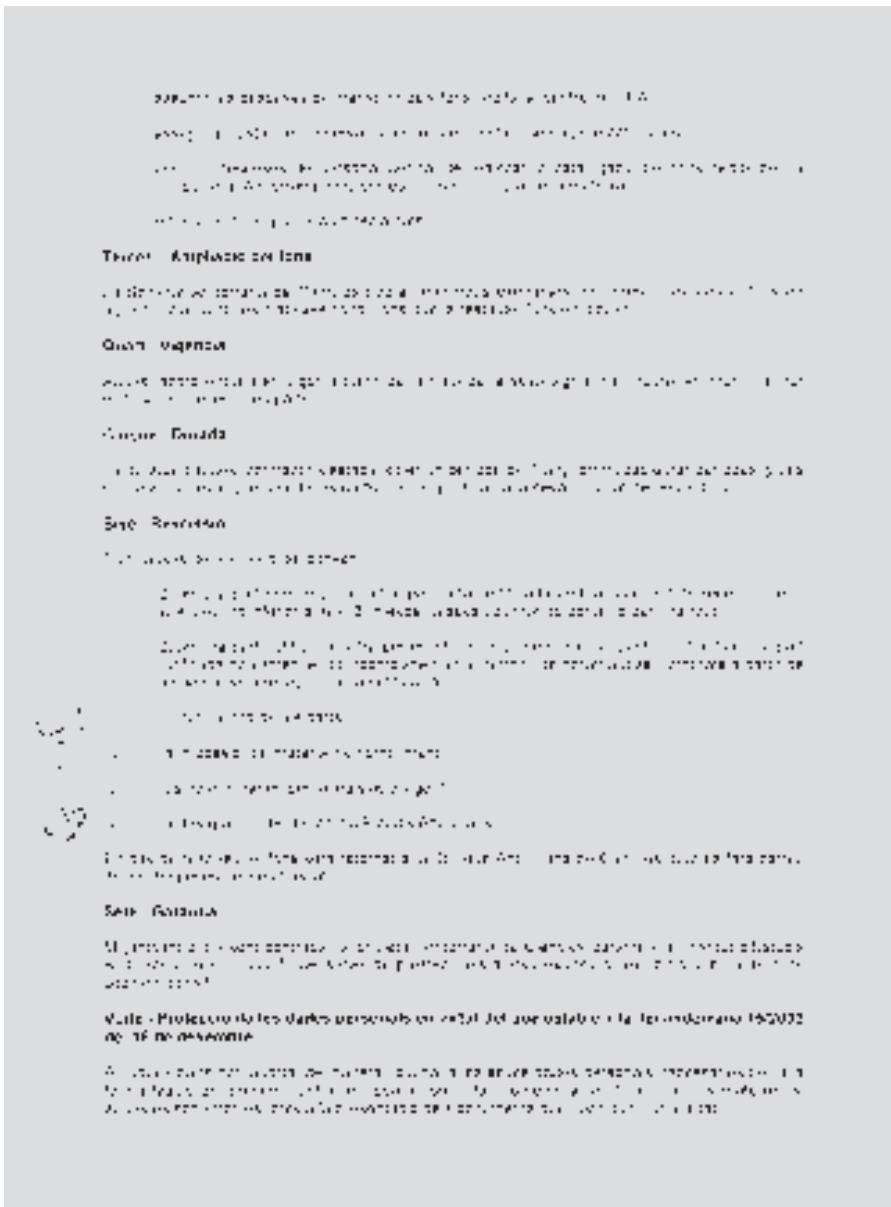
Signat: Del portaveu

Per la Societat Andorrana de Ciències: Miquel Amatller, president de la SAC, i Àngels Mach, presidenta de la SAC.

Dimarts 27 de maig, a les 4 de la tarda, a la seu de l'Institut d'Estudis Andorrans el president de l'IEA, Sr. Juli Minoves, i la presidenta de la SAC, Sra. Àngels Mach, van signar un conveni de col·laboració per a la creació d'una biblioteca científica a la seu de l'Institut d'Estudis Andorrans, amb el desig de les dues entitats de fomentar la recerca i el coneixement.

Per tal que fossin consultables i obertes a un sistema de préstec i per garantir-ne la conservació, la SAC ha cedit en dipòsit 1.430 publicacions, entre llibres, revistes i catàlegs, procedents d'altres entitats de fora d'Andorra amb les quals manté relació, com ara l'Institut d'Estudis Catalans (1.170 exemplars), l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears (48), el departament de Salut de la Generalitat de Catalunya (74), Culturelink- Network of Networks for Research and Cooperation in Cultural Development (IMO), Zagreb (31), l'Obra Cultural de l'Alguer (40), Laboratorio de Astrofísica Espacial i Física Fundamental (LAEFF) - Villafranca del Castillo, Madrid (11), la Coordinadora del Centre d'Estudis de Parla Catalana i l'Institut Ramon Muntaner (6), altres entitats relacionades amb la salut (34), l'UCE (2), Centre d'Estudis Ribagorçans (1), l'Institut d'Estudis Ceretans (2), altres entitats (9) i les tesis doctorals del Dr. Joan-Marc Miralles i del Dr. Èric Jover.

Les publicacions dipositades i les que s'aniran cedint en el futur són consultables a la seu de l'IEA, (edifici El Molí, av. Rocafort 21-23, Sant Julià de Lòria), en l'horari d'obertura habitual del centre. La relació completa estarà disponible properament a la pàgina web de la SAC, www.sac.ad

Presentació del llibre

20a Diada Andorrana a l'UCE: "Andorra i el seu capital social"

Un any més, i donant continuïtat a la publicació de l'aportació andorrana a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent, a la seu social d'Andbanc, al Centre de Negocis, es va donar a conèixer, dijous 17 d'abril a les 12 del migdia, el llibre *Andorra i el seu capital social*, que recull el contingut de la celebració de la 20a Diada Andorrana a la XXXIX Universitat

Al fons i d'esquerra a dreta, Mònica Codina, Jordi Gallardo i Àngels Mach.

Catalana d'Estiu de Prada de Conflent el 18 d'agost anterior. L'acte va estar presidit pel secretari d'Estat de Política Cultural, el Sr. Jordi Gallardo; la sotsdirectora general de Comunicació, Imatge i Qualitat d'Andbanc, la Sra. Mònica Codina, i la presidenta de la SAC, Àngels Mach i Buch, i va aplegar l'assistència d'alguns dels ponents que hi han intervingut, membres de la junta de la SAC i públic en general.

La publicació conté els textos complets de les 26 ponències presentades dissabte 18 d'agost del 2007 a Prada de Conflent, que constitueixen una eina de treball per a les persones que desitgin entendre en què consisteix el capital social, per què n'hi ha a Andorra i quina utilitat ens comporta incrementar-lo amb vista al futur. Així mateix conté els discursos que varen presentar Jordi Gallardo, secretari d'Estat de Política Cultural d'Andorra; Francina Armengol, presidenta del Consell de Mallorca, i Pasqual Maragall, expresident de la Generalitat de Catalunya, en l'acte central del migdia del dia 24 d'agost *El futur de l'Euro-regió*, dins dels actes generals rellevants de l'UCE.

Pel seu interès i relació amb el tema tractat en la Diada Andorrana, també s'hi pot trobar un resum de l'acte d'obertura de l'any judicial 2007-2008, del Consell Superior de la Justícia; de l'informe anyal al Consell General de la institució del Raonador del Ciutadà, de l'any 2006, i de l'assemblea general de l'Institut dels Drets Humans d'Andorra, del març del 2007.

Seguint la tradició s'hi inclou un recull de premsa amb la informació i els comentaris que va generar la diada en un total de 289 pàgines. Els debats i les aportacions que van sorgir en el decurs de la jornada van ser enregistrats i restaran dipositats a l'Arxiu Històric Nacional per poder ser utilitzats com a material de consulta. Aquesta edició s'ha fet en un tiratge de 1.200 exemplars amb el suport del ministeri del Portaveu del Govern, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitat, patrocinador de la diada, i amb la col·laboració d'Andbanc, patrocinador de la publicació.

Al final de l'acte es va donar a conèixer el tema previst per la 21a Diada Andorrana, el 23 d'agost, en la XL edició de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent.

Cicle de conferències 2008
2.225 anys des dels andosins

Dijous 31 de juliol 2008

Presentació del llibre
Recull del cicle de conferències de la SAC 2007: IEC cent anys i Segons Debats de Recerca: Vers el canvi climàtic, 2007
Amb el suport del ministeri del Portaveu, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats; el comú d'Andorra la Vella i de Banc Internacional i Banca Mora.

A las 7 de la tarda a La Llacuna Centre Cultural

Del 15 al 24 d'agost del 2008

XL Universitat Catalana d'Estiu
a Prada de Conflent
Al liceu Charles Renouvier
Cursos, tallers, seminaris, formació cultural, jornades científiques i professionals, actes i homenatges, espectacles.
Més informació a www.uce.cat

Dissabte 23 d'agost del 2008

21a Diada Andorrana a la XL Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent
L'andorranitat
Ponències i debat per tot el dia al liceu Renouvier, a Prada de Conflent

Dijous 18 i divendres 19
de setembre del 2008

XIII Trobada Transfronterera sobre sensors i biosensors
Organitzada per Institut Català de Nanotecnologia i l'Institut de Nanociència de Aragón. Amb l'ajut de Nanoaracat, Nanobiomed i la Societat Andorrana de Ciències. Amb el suport del comú d'Andorra la Vella.
Al Centre de Congressos d'Andorra la Vella.
Més informació, www.nanoaracat.com

Divendres 26 de setembre del 2008

Conferència
Activitat econòmica i vies de comunicació en època antiga i clàssica a la serra del Cadí
a càrrec de Jordi Pasques i Canut, escriptor, i de Lluís Obiols i Perearnau, historiador.
A dos quarts de 8 del vespre a la sala d'actes de La Llacuna Centre Cultural, carrer Mossèn Cinto Verdaguer 4, Andorra la Vella
Amb el suport del ministeri del Portaveu, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats i del comú d'Andorra la Vella